

Yashica FR I og II:

Yashica/Contax systemet vokser

Nu er der hele tre Yashica'er som hedder FR: en manuel, en automatisk og en, der har begge betjeningsmuligheder. Winderen kan heldigvis bruges på alle tre kameraer.

Tekst og foto
H. S. de Kue

SLR - Test

Med så mange forskellige kameraer i Yashica/Contax systemet må jeg hellere starte med en lille oversigt:

	lukker	udløser-knap	winder-kobling	stil tid og blænde manuelt	fotocellen styrer lukker-tiden
Contax RTS	elektronisk	elektrisk	ja	ja	ja
Yashica FX-1	mekanisk	mekanisk	nej	ja	ja
Yashica FX-2	mekanisk	mekanisk	nej	ja	nej
Yashica FR	elektronisk	elektrisk	ja	ja	nej
Yashica FR I	elektronisk	elektrisk	ja	ja	ja
Yashica FR II	elektronisk	elektrisk	ja	nej	ja

Med ganske få undtagelser kan alt tilbehør bruges i flæng. Det er økonomisk, men også nødvendigt, når man tænker på dyre anskaffelser som en winder eller et par ekstraobjektiver. Zeiss objektiverne er gennemgående en del dyrere end Yashicas optikker, men i de fleste brændvidder er der ikke ret megen forskel i lysstyrke og antal enkeltlinser. Efter testene i udenlandske blade at dømme, heller ikke megen forskel i skarphed. Men Zeiss-serien har meget fine ting for velbeslåede feinschmeckere, som f.eks. en 85 mm med lysstyrke 1,4 og en 500 mm spejlele med lysstyrke 4,5.

Udløserknappen

Den elektriske udløserknap på Contax og de tre Yashica'er FR, FR I og FR II er virkelig en fiks ting. Der skal jo strøm til lysmåleren og til de elektromagneter, der skal slippe lukkergardinerne løs. En kontakt, der skal slutte en strømkreds med kun 6 volt spænding, kan nemt svigte på grund af korrosion i kontakten. For at undgå

dette, er kontakten i disse kameraer indstøbt i vacuum. Strømmen slutes, når man ved hjælp af udløserknappen trykker en lille permanent magnet ned på den indstøbte kontakt.

Ved de optagelser, hvor man ellers ville bruge en trådudløser, har man her en lang, blød, elektrisk ledning. For de amatører, der også har elektronik som hobby, giver det uanede muligheder med en microswitch eller en fotocelle.

Yashica FR I

FR I har en vandret kørende stoflukker, der styres elektronisk af silicium-fotocellen fra 4 til 1/1000 sek. I søgeren kan man aflæse, på hvilken lukkertid automatikken vil køre. Det blændetal, som man selv vælger, kan aflæses på en skala øverst i søgeren.

Hvis man vil måle lyset, uden at trække filmen frem, kan man tænde for lysmåleren med en lille riflet skydekontakt bag huset. Den slukker igen, så snart man slipper kontakten.

Når man drejer lukkertidsknappen væk fra automatikken, kommer der i søgeren en rød »slikkepind« med et M. Lysmålerens instrumentviser i søgeren angiver nu, hvilken lukkertid lysmåleren vil foreslå ved den valgte blænde. Men for at indstille denne tid på lukkertidsknappen, må man tage kameraet fra øjet. Det væsentlige er dog, at lysmåleren også virker ved manuel indstilling i en tid, hvor der er mange spejlreflekser, som simpelthen afbryder lysmåleren, så snart man drejer væk fra automatik.

Elektronflash kan bruges på 1/60 sek. eller længere tider (også på »B«). Hvis man stiller lukkertidsknappen på et lille lyn, giver den omkring 1/50 sek.

Kameraet er helt afhængigt af et 6 volts batteri. Man kan nemt kontrollere, om batteriet duer endnu: tryk på en knap og se, om der kommer lys i billedtælleren. Meget nyttigt forresten ved natoptagelser.

FR I er med sine 660 gram (for kamerahuset alene) ikke nogen letvægter og dertil kommer winderen med 290 gram plus 6 små batterier à 25 gram. Både FR I og winderen laves kun i sort udførelse.

Yashica FR II

Den enklere model FR II fås kun i forchromet udførelse. Den har ingen manuel indstillingsmulighed. Den knap, som vi ellers kalder lukkertidsknapp-

pen, har her kun 3 stillinger, nemlig AUTO, et lille lyn, som betyder 1/50 sek. for elektronflash og endelig »B« for langtidsoptagelser. Men ligesom i den dyrere FR I, kan man også her bevidst afvige fra automatikkens lukkertid, ved at bruge korrektionsknappen, der klikker ind på 5 stillinger, nemlig: 1/4, 1/2, 1, 2 og 4 gange lukkertiden. På instrumentviseren i søgeren kan man følge med i disse ændringer. Man skal bare selv huske at stille korrektionsknappen tilbage på 1. Men jeg er glad for, at der ikke skal betjenes en spærrepal eller lignende, for at dreje knappen væk fra udgangsstillingen. Som den er, kan man meget nemt lave nogle ekstra optagelser af et drilagtigt motiv med store lyskontraster.

Automatikken er forresten ligeglads med, om der falder »falsk lys« i søgerokularet. Derfor er der i disse kameraer slet ikke behov for et dæksel på søgeren ved »ubemandede« stativoptagelser.

Når man et stykke tid har arbejdet med en FR II, og når man ved kontrastrege motiver har brugt korrektionsknappen en hel del, savner man slet ikke den manuelle indstilling mere. Og man bibeholder alligevel muligheden, at køre med winderen (2 skud pr. sek.) og man har den elektriske udløser. Alt i alt er der meget, der taler for den enklere udførelse FR II.

Helhedsvurdering

Gedigen udført spejlrefleks med driftsikker automatik. Meget tydelig søger. Kamerahuset har en størrelse, der ligger godt i hånden. Stort udvalg af ekstraobjektiver og andet tilbehør, fælles med Contax RTS. Jeg er faktisk blevet meget varm på FR II'eren med den enklere betjening: altid automatik.

Tekniske data

Type: enøjet spejlrefleks 24x36 mm, med automatlukker.

Fabrikant/importør: Yashica, Japan/Steen Andersen, Tåstrup.

Lukker: vandret kørende stoflukker 4-1/1000 sek., elektronisk.

Lysmåler/automatik: midtfeltbetonet lysmåling med siliciumfotocelle, der styrer lukkertiden.

Elektronflash: kan bruges på 1/60 sek.

ASA/DIN-skala: fra 12 til 3200 ASA (svarende til 12-36 DIN).

Priser: Yashica FR I med 50 mm/f:1,9 koster ca. 3.000 kroner. Yashica FR II med 55 mm/f: 2,0 koster ca. 2.400 kroner. Winderen: ca. 1.600 kroner. Vidvinkel 35 mm/f:2,8 ca. 1.500 kroner. Tele 135 mm/f: 2,8 ca. 1.900 kroner.

Lukkertest Yashica FR I

Eksp.tal	Kamera 1	Kamera 2	Yashica FR II
1 sek	excellent	excellent	
1/2 sek	excellent	excellent	
1/4 sek	excellent	excellent	
1/8	excellent	excellent	
1/16	excellent	excellent	
1/32	excellent	excellent	
1/64	excellent	excellent	
1/128	excellent	+ 9	
1/256	excellent	+ 15	
1/500	excellent	+ 25	
1/1000	÷ 7, ÷ 12, ÷ 19	+ 12	
Blitztid i milli/sek.	21,5	22,5	23,1

Lysmålerest

LV 9	0	0	0
LV 15	0	0	0

Automatiktest

LV 9	÷ 0,4	÷ 0,7	÷ 0,4
LV 15	÷ 0,1	÷ 0,3	÷ 0,5

Af tre leverede Yashica FR I-kameraer var der lukkerfejl på det ene, hvorfor det udgik af testen. FR II-kameraet er en rent automatisk model, hvorfor kun blitzlukkertiden kunne måles.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO&Smalfilm og et af landets største fotoværksteder, fa. S.E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 10 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er ÷ 17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

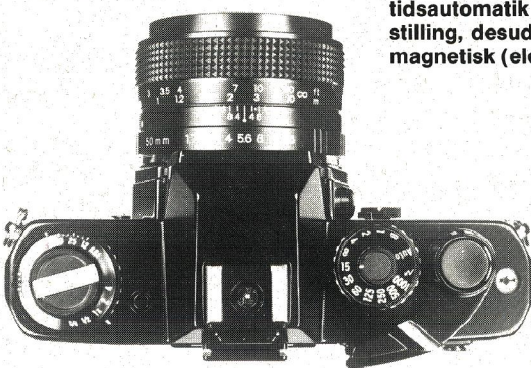
Ved automatiske kameraer kontrolleres valget af lukkertid-blændekombination ved to lysstyrker (LV 9 og LV 14). Måleresultatet udskrives som lysværdital. + 0,2 betyder således 1/5 blændesoverbelysning, mens ÷ 1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test er det både lysmålerautomatik, lukker og springblænde, der har indflydelse på resultatet. Derfor bruges samme objektiver ved testen af alle tre kameraer.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO&Smalfilm.

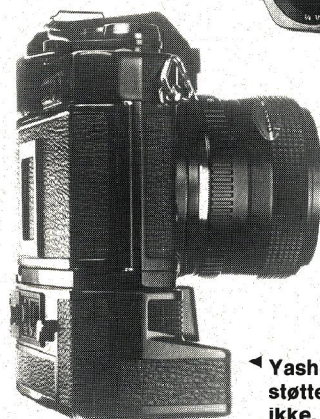
▲ Yashica FR I har både lukkertidsautomatik og manuel indstilling, desuden motordrev og magnetisk (elektrisk) udløser.

▲ Når lukkertidsknappen drejes væk fra AUTO, har man manuelle lukkertider 1-1/1000 sek., desuden 'B' for lange tider og en lukkertid for optagelser med elektronflash.

▲ Yashica FR II har ikke de manuelle indstillinger, kun AUTO, 'B' for de lange tider og den faste lukkertid for optagelser med flash. Batteritest virker på begge kameraer med en lille lampe i billedtælleren.

◀ Yashica (og Contax) windere har en stor støtteflade 50x140 mm, så kameraet vælter ikke, når man sætter et kort teleobjektiv i.

